

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 9. september 2018

Kirkedag: 15.s.e.Trin/B

Tekst: Sl 73,23-28; ApG 8,26-39; Luk 10,38-42

Salmer:

SK: 403 * 54 * 165 * 11

LL: 403 * 447 * 449 * 20 * 400 * 165

Forleden aften var der en person i TV, der beskrev sig selv som aktiv; som en person, der var med på den værste, frisk og havde altid gang i et eller andet. ”Jeg sidder aldrig ned ret længe ad gangen, for der skal helst ske noget, og jeg har altid gang i et eller andet” sagde vedkommende. En sådan ”positiv personbeskrivelse” – hov, det står minsandten i ”” – den går jo lige i den dårlige samvittighed, når man ligger på langs i sofaen og ser denne person på TV og ikke engang behøver at strække armen helt ud for at nå slikposen og kaffekoppen. Og når man, og man er i denne sammenhæng mig, når jeg så også godt kan finde på at sidde i en stol i haven og se græsset gro, hvilket jo nok ikke kan betragtes som at have gang i noget, ja, så er det jo ikke svært at komme til at se sig selv som lidt doven og ugidelig fra tid til anden.

Det er jeg indimellem. Jeg kan finde på alle mulige gode grunde til ikke at gide lige nu og vente lige et par øjeblikke mere. Der er noget, der hedder overspringshandlinger, som er handlinger man gør, for ikke at gøre det nødvendige, for at udskyde det. Dem er jeg til tider god til. Men det er ikke noget, jeg siger højt til nogen – lige bortset fra, at det har jeg jo så gjort nu i fuld offentlighed.

Men indtil nu, har det været en hemmelighed mellem min kone og mig, for hun er nemlig også god til overspringshandlinger. Og vi kan godt lide at dovne sammen.

Der er mennesker, der synes, at det er for inaktivt blot at sidde i sin havestol hele eftermiddagen. Det er meget mere aktivt og friskt at sidde på en stol på en cafe eller ligge på et tæppe på stranden eller slænge sig i nogle venners stol hele eftermiddagen. Det er da også bare at sidde ned. Det afgørende må i så fald være, *hvor* stolen står, jeg sidder i, og i bund og grund må det handle om, om andre ser mig, og hvad de i så fald ser. Det afgørende er åbenbart, at andre ser og dernæst siger om mig, at jeg er aktiv, frisk, altid har gang i et eller andet osv. Det er da til at brække sig over.

At være i gang og have gang i et eller andet, er på mange måder blevet en trend i vores tid. Et modeord og –fænomen. Det er blevet en forbandelse over vores tid. Og rigtig mange kan ikke sige sig fri for, at det, der driver dem, er andres omtale af dem og syn på dem, for hvem vil kaldes doven og ugidelig. Det er da et ”kedeligt” – det står også i ”” menneske, der må møde op på arbejde mandag morgen, og så ikke rigtig have lavet noget hele weekenden.

Selvfølgelig, så er der nogle situationer, hvor man ikke kan tillade sig at dovne den. Når man får gæster. Det er jo ikke særligt velkomment at sige til gæsten: Velkommen, sæt dig ned, fortæl, og hvis du vil have kaffe, så står maskinen ude i køkkenet. Hvis du vil have noget at spise, kan du bare ringe efter en pizza, det er OK. Så er gæsten nok hurtigt ude af døren igen. Selvfølgelig skal gæster beværtet godt. Og det engang imellem så godt, så man som gæst lige så godt kunne have været gået på restaurant, for værten så man lige akkurat så meget, som man ser en tjener på restauranten, nemlig kun hver

gang vedkommende kom ind med noget nyt til at behage besøget med. Det er jo ikke derfor, vi går på besøg hos hinanden. Men det var sådan, Martha syntes, det skulle være. Nu var Jesus kommet på besøg, så han skulle opvartes og betjenes, så han følte sig velkommen og – det siges ikke i teksten, men det kan måske underforstås i lignende andre situationer - så han også bagefter kunne fortælle, at Martha hun var sandelig en god værtinde. Hun serverer det ene efter det andet. Vi talte godt nok ikke sammen, men hendes mad smagte godt.

Det er noget helt andet med Maria. Hun har totalt misforstået det med værtinderollen og det med at have gang i et eller andet. Hun slår sig bare ned og lytter til, hvad Jesus fortæller. (Det kan hun selvfølgelig også sagtens, for hun ved jo, at Martha vil sørge for det hele). Er hun lidt doven? Er hun lidt ugidelig? Er hun uhøflig? Eller har hun bare ikke forstået noget som helst af, at det er vigtigt at være et gang-i-et-eller-andet-menneske?

Der er gået næsten 2000 år siden, denne begivenhed fandt sted i Marthas og Marias hjem. Men det kunne lige så godt være sket i går. Konflikten er stadig kendt. Konflikten med at have gang i et eller andet, være et aktivt menneske, og så at sidde ned og ingenting lave. Men, Maria laver ikke ingenting. Maria har sat sig for at... Så måske er hun alligevel også grebet af aktivismetendensen: Der skal ske noget.

Nej, det er hun ikke. For forskellen på Martha og Maria er ikke forskellen på at have gang i noget og så at dovne. Martha og Maria er ikke ment at være billedet på aktivitet og inaktivitet, arbejde eller dovenskab. Selv om, hvilket umiddelbart godt kan være indtrykket af nogle af de ting, jeg har nævnt i prædikenen, selv om fortællingen faktisk også godt kan bruges som afsæt til

at tale imod vores syge tendens til hele tiden at skulle have gang i et eller andet, fordi vi har brug for pauser.

Vi har rent fysisk og mentalt brug for at dovne og ikke at gide. Jeg har hørt mennesker sige, at der ikke er noget, der hedder 'jeg gider ikke'. I så fald vil jeg spørge, hvilket ord, jeg så skal bruge om det, for fænomenet ugidelighed findes faktisk, og kan være nyttigt fra tid til anden. Men det er ikke det, der er det egentlige budskab i begivenheden hos Martha og Maria. Maria har ikke bare sat sig ned for at slippe for køkkenarbejdet. Maria har ikke bare sat sig ned for at få en pause. Og budskabet til os er heller ikke kun, at vi skal sørge for pauser og benytte rasteplasserne langs vejen gennem hverdagen.

Det væsentlige, og med Jesu ord, nødvendige er, at Maria har sat sig ned *for at lytte til Jesus!*

Og lad nu være med at sige til dig selv: OK, nu bliver det fromt og noget med nødvendigheden af gudstjeneste, læse i Bibelen og den slags, så jeg kan godt stå af – hvis ikke du er stået af for længe siden altså. Lad være at tænke sådan, og hæng lige på lidt endnu.

For du har for øvrigt ret. Det handler om nødvendigheden af gudstjeneste, bibellæsning og den slags Gud-ting, som en konfirmand engang kaldte det. Jesus kalder det for "den gode del". Og det er det, Maria har valgt, da hun satte sig.

Maria prøver ikke at smutte uden om forpligtelser og forventelige handlinger og have-gang-i-et-eller-andet. Maria prioriterer. Hvad er bedst lige nu: At lave kaffe til Jesus eller lytte til ham? Martha har måske tænkt, at nu laver vi kaffe til Jesus, og så kan vi lytte til ham. Og det ville da også være hyggeligt. Men situationen sættes på spidsen i begivenheden,

og måske fordi Jesus ved, at han behøver ikke opfordre os til at have gang i et eller andet. Man skulle næsten tro, at han kendte til, at den tvangstanke ville på et tidspunkt næsten blive et traume eller mantra for os. Og derfor ved han måske også, at det kan blive nødvendigt at opfordre os til den aktive sætten sig ned og lytte. Ikke til hvad som helst, men til ham.

Der kan være meget godt at sige om forskellige ting at lytte til og tage en pause med. Men det er også nødvendigt at opfordre os til og se nødvendigheden af at lytte til Jesus. En nødvendighed, som endog kan komme på tværs af så mange andre ting, der burde gøres. Alligevel kan det være nødvendigt, at vælge en stund på en rasteplads med Jesu ord.

I salme 165 begrundes dette med, idet det siges om Jesus:

Du haver det evige saligheds ord,
i dig al fornøjelses herlighed bor.

”al fornøjelses herlighed” Det er godt nok en anden betegnelse end mange mennesker ellers sætter på Jesu ord. For mange mennesker, der er det ord, der sådan ligger lige for, ordet ’kedeligt’.

”Al fornøjelses herlighed”. ”Den gode del”. Det fornødne. Sådan bliver det, at sætte sig ved og med Jesu ord beskrevet. Det vil da også være fine ord om f.eks. gudstjenesten: Al fornøjelses herlighed. Den gode del. Det vil være velbegrundede ord, idet gudstjeneste er Guds tjeneste af os. Når vi sætter os ved Jesu ord, holder ind på en rasteplads i hverdagen, så kan vi få en refill af den herlighed, Gud gav os i dåben. Den gives os i Ordet og i nadveren. Den gives os, når vi tør lade os tiltale af, at det vigtige i livet er ikke, hvad der siges

om os, om vi er aktive eller har gang i et eller andet; det vigtige er ikke, hvad der siges om os; men hvad der siges til os.

Det er vigtigt, fordi de budskaber, vi lytter til, også er med til at bestemme vore valg og vore liv, fuldstændig som vi kan blive grebet af og dermed også offer for trenden om at have gang i et eller andet. At det hørte har indflydelse på os, ser vi jo netop deri, at vi ligger under for, hvad der siges om os, hvad vi kan sige om os selv. Derfor er det så utroligt vigtigt, at vi lærer at prioritere og aktivt vælge til at lade os tale til af Guds ord. For det er det eneste sted i livet, hvor det er gældende fuldt og helt og ærligt, at vi er noget værd, *fordi* vi er, og ikke *for det* vi er.

Kun Jesus har det evige saligheds ord. Kun Jesus kan med dyb og inderlig kærlighed tilrettetale (bedre ord end irettesætte) os fra at gøre os bekymringer om mange ting. Bekymringer, som alt for nemt bemægtiger sig vort sind, vore følelser og tanker. En hel del af dem kan slippes til fordel for al fornøjelses herlighed.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.